

Міністерство освіти і науки України
Інститут корекційної педагогіки та психології
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
Донбаська державна машинобудівна академія
Донбаський державний педагогічний університет
Донбаський міжрегіональний центр
професійної реабілітації інвалідів

ПЕДАГОГІКА І СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Збірник наукових праць

**І Міжнародної
науково-практичної конференції**

16–17 квітня 2015 року

Том 1

Краматорськ
ДДМА
2015

Міністерство освіти і науки України
Інститут корекційної педагогіки та психології Національного
педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
Донбаська державна машинобудівна академія
Донбаський державний педагогічний університет
Донбаський міжрегіональний центр
професійної реабілітації інвалідів

ПЕДАГОГІКА І СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Збірник наукових праць

**I Міжнародної
науково-практичної конференції**

16–17 квітня 2015 року

У двох томах

Том 1

За загальним редагуванням Ю. О. Долинного

Рекомендовано до друку вченою радою
Донбаської державної машинобудівної академії
(протокол № 7 від 26.02.2015)

Краматорськ
ДДМА
2015

РОЗДІЛ 1. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ	7
<i>С. В. Григорян, З. М. Мириджанян, М. С. Григорян</i>	
Морфо-функціональні кореляти зростання спортивної майстерності юних футболістів.....	7
<i>Ю. О. Забіяко</i>	
Педагогічні технології навчання фізичної культури	13
<i>С. В. Халайджі, Д. В. Болтоматіс</i>	
Вплив занять спортивним туризмом на стан здоров'я студентів ОНАХТ.....	20
<i>А. В. Федоряка, Н. В. Бачинська</i>	
Розвиток силових якостей у дівчат 16–17 років, що займаються силовими видами фітнесу.....	25
<i>А. С. Савина, Ю. О. Долинний</i>	
Спортивно-орієнтоване фізичне виховання студентської молоді	31
<i>К. І. Адамбеков, М. С. Хлистів, В. А. Коваленко</i>	
Особливості первинної спортивної орієнтації та постановки довгострокових цілей у підготовці спортсменів	37
<i>В. В. Шутько, О. М. Письменний, В. І. Карпов</i>	
Готовність першокурсників до нових вимог фізичного виховання в умовах вищого навчального закладу	42
<i>І. Ю. Самохвалова, Р. О. Соколовський, І. А. Андрєєва</i>	
Аналіз спортивної діяльності студентів ВНЗ м. Суми, які займаються баскетболом.....	48
<i>М. В. Єрмоленко</i>	
Актуальні питання застосування методики спортивно-орієнтованої рухової активності студентів.....	53
<i>О. М. Воєділова</i>	
Оптимізація технічної підготовки кікбоксерів шляхом розвитку координаційних здібностей	59
<i>І. А. Капорцев</i>	
Дослідження згуртованості та психологічного клімату у спортивній команді з водного поло	65
<i>Т. В. Шепеленко В. В. Золочевський</i>	

Список літератури

1. Донцов А. І. Проблеми групової згуртованості. 2001. - 240 с.
2. Столяренко Л. Д. Основи психології: практикум/Л. Д. Столяренка. - Фенікс, 1999. - 576 с.
3. Волков І. П. Практикум зі спортивної психології/І. П. Вовків. - 2002. - 288 с.
4. Уейнберг Р. З. Основи психології спорту та фізичної культури /Р. З. Уейнберг, Д. К. Гоулд. - К. : Олімпійська література, 1998. - 335 с.
5. Попов А. Л. Психологія спорту/Попов А. Л., 2009. - 152 с.
6. Нємов Р. С., Шестаков А. Г. Згуртованість як фактор групової ефективності// Питання психології. 2001. - № 3. - 113 с.
7. Загайнов Р. М. Психологічна майстерність тренера та спортсмена : статті та тези / Загайнов Р. М. - М. : Радянський спорт, 2006. - 106 с.
8. Хлопчиків А. Ст. Соціально-психологічні засади управління спортивною командою/Хлопчиків А. В. СДІФК, 1987. - 81 с.
9. Гомельський А. Я. Доведи правоту перемогою: спогади тренера з баскетболу / Гомельський А. Я. - М. : Радянська Росія, 1987. - 154 с.
10. Горяніна Ст. А. Психологічні передумови непродуктивності стилю міжособистісної взаємодії/Горяніна В. А. // Психологічний журнал. - 1997. - № 18. - С. 32–36.

Т. В. Шепеленко В. В. Золочевський

УДК 796.011.3-052:159

РОЗВИТОК МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Анотація. На основі аналізу спеціальної науково-методичної літератури виявлено професійно-значущі психофізіологічні якості, необхідні інженеру управління процесами перевезень на залізничному транспорті. Визначено засоби фізичного виховання, спрямовані на розвиток мислення майбутніх інженерів управління процесами перевезень на залізничному транспорті. Перспектива подальших досліджень полягає у визначенні ефективності впливу відповідних засобів фізичного виховання на розвиток мислення фахівців даного профілю.

Ключові слова: психофізіологічні якості, розвиток мислення, майбутні інженери залізничного транспорту, засоби фізичного виховання.

Abstract. T. Shepelenko, V. Zolochevskiy. Development of thinking of future engineers process control of railway transportation methods of physical education. Based on analysis of scientific-methodological literature, professionally important psycho-physiological merits, which are necessary for control engineer of process management of railway transport, were revealed. Methods of physical education are defined. Those are directed on development of thinking of future control engineers of process management of railway transport. Perspective of the future research is in the definition of effectiveness of the influence of physical education methods for the development of expert thinking in concrete field.

Key words: psycho-physiological merits, development of thinking, future control engineers of railway transport, methods of physical education.

Постановка проблеми. В сучасних умовах соціально-економічного розвитку нашої країни постійно підвищуються вимоги до професійної підготовки фахівців у всіх галузях народного господарства.

Так, положеннями Законів України «Про вищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт», Національної доктрини розвитку освіти України у ХХІ столітті та іншими документами стверджується необхідність якісного забезпечення готовності молодих фахівців до професійної діяльності та активної участі в суспільному житті.

Особливої уваги заслуговує підготовка фахівців у сфері залізничного транспорту. Залізничний транспорт сьогодні є ведучим серед універсальних видів пасажирських та вантажних перевезень в багатьох країнах світу. Специфіка умов праці фахівців залізничного транспорту пов'язана з використанням швидко дійних сучасних машин та механізмів, небезпекою процесів їх обслуговування для пасажирів та персоналу, виникненням нештатних ситуацій. Важливою особливістю умов праці інженерів управління процесами перевезень на залізничному транспорті (працівників диспетчерсько-операторського профілю) є експлуатація складного обладнання при одночасному спостереженні за процесами, які змінюються та необхідність рішення великої кількості практичних завдань в умовах регламентованого часу, що зумовлює стан підвищеної відповідальності, постійного розумового,

фізичного та психоемоційного напруження працівника. Це вимагає від фахівців даного профілю мобілізації та прояву відповідних психофізіологічних якостей, зокрема мислення, як найбільш складного пізнавального процесу [4; 7].

Формування психофізіологічної готовності майбутніх фахівців до успішної професійної діяльності здійснюється у ВНЗ у процесі професійно-прикладної фізичної підготовки шляхом спеціально спрямованого та вибіркового використання засобів фізичного виховання [9].

У зв'язку з цим проблема пошуку ефективних засобів, форм і методів фізичного виховання майбутніх інженерів залізничного транспорту в контексті їх професійно-прикладної підготовки до майбутньої трудової діяльності залишається актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Педагогічні умови професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх фахівців досліджували Н. Борейко, В. Гуменний, О. Лаврентьєв, О. Півень, В. Савіщенко та ін. Питанням розвитку та вдосконалення професійних якостей фахівців засобами фізичного виховання приділялась увага ще в роботах таких видатних вчених як А. Артемов, А. Белкін, 1990, В. Ільїніч, 1978, С. Полієвський, 1982, Р. Раєвський, 1985 та ін.

На сучасному етапі актуальні проблеми формування професійно значущих якостей майбутніх фахівців засобами фізичного виховання досліджували Л. Андрющенко, 2006, Є. Анісімова, 2010, А. Буров, 2010, Т. Головченко, 2001, Ю. Євсєєв, 2008, В. Леонова, 2006, Л. Тропіна, 2004, Т. Павлова, 2011, В. Садовський 2012. Роботи авторів були присвячені питанням розробки основних положень професійно-прикладної фізичної підготовки (ППФП) студентів, формування рухової готовності фахівців залізничного транспорту в умовах професійно-орієнтованої системи фізичного виховання, формування професійно-значущих якостей інженерів шляхів сполучення засобами спортивних ігор тощо.

Аналіз літературних джерел показав, що незважаючи на велику кількість робіт, присвячених досліджуваній проблемі, питання застосування різноманітних засобів фізичного виховання щодо розвитку психофізіологічних якостей майбутніх інженерів залізничного транспорту вивчені недостатньо.

Тож актуальність проблеми, її недостатня розробленість в теорії та практиці професійно-прикладної підготовки майбутніх інженерів управління процесами перевезень на залізничному транспорті зумовили вибір теми дослідження.

Мета – визначення ефективних засобів фізичного виховання, спрямованих на розвиток мислення майбутніх інженерів управління процесами перевезень на залізничному транспорті.

Результати дослідження. Аналіз спеціальної наукової літератури показав, що праця інженерів управління процесами перевезень на залізничному транспорті (диспетчерсько-операторських професій) вимагає від них під час здійснення виробничої діяльності прояву таких психо-

фізіологічних якостей як сенсорно-перцептивні (сприйняття руху, кольору, тексту, часу, слухове сприйняття та зорова працездатність), мнемічні (активність короткочасної, оперативної та словесно-логічної пам'яті), атенційні (стійкість концентрації, переключення та розподіл уваги), психомоторні (швидкість та точність реакції з обов'язковою просторово-часовою характеристикою рухів) та особистісні (емоційна стійкість, критична самооцінка, стресостійкість, готовність к екстреним діям, достатній резерв адаптаційного потенціалу) [7].

Л. Тропіна, на основі вивчення особливостей професійної діяльності інженерів залізничного транспорту, найбільш важливими психофізіологічними якостями даних фахівців визначає здібність до сприйняття великих інформаційних навантажень (об'єм оперативної пам'яті); високий рівень об'єму уваги, його розподілу, переключення й стійкості; оперативне мислення; готовність к екстреним діям, емоційну стійкість [9].

Вищим рівнем розвитку психофізіологічних процесів є стан мислення. Мислення під час моторної та перцептивної діяльності людини набуває властивостей оперативної функції [4]. Швидкість мислення особливо важлива при необхідності врахування вірогідності зміни ситуації, а також при прийнятті рішення в умовах емоційного напруження. Мислення інтегрує у собі такі властивості особистості майбутнього інженера як увага, пам'ять, сприйняття та уява [9].

Якщо у молодого фахівця не розвинуто мислення, то він не володіє в достатній мірі вміннями та навичками складання й оформлення графічної та текстової документації, не знає обмежень, встановлених стандартами, не вміє створювати та змінювати технології ремонту й експлуатації високотехнологічного обладнання. такий фахівець не є придатним до інженерної праці.

Аналіз психолого-педагогічної літератури дає підстави виділити мислення як одну з важливіших психофізіологічних якостей, необхідних для професійної діяльності майбутньому інженеру управління рухом на залізничному транспорті.

Як зазначалося вище, формування психофізіологічної готовності майбутніх фахівців до успішної професійної діяльності можливо здійснювати у процесі фізичного виховання шляхом спеціально спрямованого та вибіркового використання відповідних засобів фізичного виховання і спорту. Науковцями фізіологами, психологами праці, педагогами експериментально було доведено, що психофізіологічні основи праці та спорту єдині (Є. Анісімов, В. Ільїніч, В. Кабачков, Б. Ломов, К. Платонов, Р. Раєвський, О. Фролов). Авторами відмічається, що розвиток психологічних якостей може бути досягнуто за рахунок відомого в психології явища переносу тренуваності, коли вправи в одній діяльності (ігровій, спортивній) підвищують досягнення в іншій області. Завдяки цьому на заняттях з фізичного виховання та спорту можна моделювати виробничі процеси та елементи трудової діяльності, тобто шляхом сполучення різних вправ, елементів або цілісних видів спорту цілеспрямовано готувати людину до майбутньої професійної діяльності [9, с. 8–9].

Серед засобів фізичного виховання, спрямованих на розвиток професійно-важливих якостей фахівців залізничного транспорту багатьма авторами (А. Артемов, А. Белкін, Б. Супов, В. Садовський, Л. Тропіна та ін.) важливе місце відводиться спортивним іграм або елементам спортивних ігор як ефективному засобу розвитку рухової координації, процесів мислення, швидкості реакції, різних видів уваги та інших якостей. Головними принципами добору засобів і методів фізичного виховання для рішення завдань формування необхідних професійних якостей автори визначають максимальну реалізацію завдань, адекватність, доступність та інтерес тих, хто займається [8; 9, с. 12].

Сьогодні в системі фізичного виховання вищих навчальних закладів широке застосування отримали, популярні серед студентської молоді, нетрадиційні види фізкультурної діяльності оздоровчого спрямування (аеробіка, фітнес, пілатес, каланетіка, східні одноборства, боротьба, йога) тощо [5].

Серед масових та популярних видів фізкультурно-спортивної діяльності, засобів фізичного виховання окремо можна виділити аеробіку, заняттям якою сучасна молодь, зокрема дівчата, віддають більшу перевагу ніж традиційним видам спорту (гімнастика, легка атлетика, спортивні ігри, плавання тощо).

У 1969 р. Дж. Соренсен (США) вперше запропонувала використовувати хореографічно упорядковані гімнастичні вправи для занять під музику і ввела термін «аеробіка» для визначення оздоровчого виду гімнастики. Базовими вправами в аеробіці є різні види ходьби, бігу, підстрибування та стрибки, махи ногами, присідання, випади. Застосування цих вправ у поєднанні з пересуваннями, поворотами, рухами руками забезпечує різноманітну дію на організм студентів [5, с. 330].

На наш погляд, використання засобів аеробіки у процесі фізичного виховання студентів це шлях, який є раціональним, тому як аеробіка вносить новизну та різноманітність у рухову діяльність на основі сполучення фізичних вправ та музичного супроводу. Аеробіка найдоступніший засіб розвитку фізичних та психофізичних якостей.

Перш за все аеробіка формує навички володіння своїм тілом, впливає на розвиток гнучкості, пластичності, координації рухів – якості необхідні для оволодіння рухової дії високої складності. Також у процесі регулярних занять аеробікою забезпечується високий рівень функціонування рухового, зорового та слухового аналізаторів, розвивається здатність дозувати різноманітні зусилля, щодо сили амплітуди рухів, силова та статична витривалість м'язів, спритність та координація рухів, почуття рівноваги, простору, переключення та розподілу уваги, рішучість, сміливість. Виконання композиції під музичний супровід сприяє розвитку та удосконаленню ритмічності рухів [6; 10].

Для того щоб реалізуватись у професійній діяльності, робітникам ряду інженерно-технічних спеціальностей, необхідно володіти добре розвинутими фізичними якостями. Від робітників вимагається вміння дозувати

силові напруження при використанні різних ручних та ножних органів управління (кнопки, рукоятки, важелі, педалі) при роботі з персональним комп'ютером, дисплейною технікою та інше, мати високий інтелектуальний рівень [4; 8].

Аеробіка складно-координаційний вид спорту, який розвиває фізичні якості та впливає на розвиток психофізіологічних функцій: увагу, оперативну (рухову) пам'ять, мислення (швидкість прийняття та переробки інформації), вміння діяти рішуче у несприятливих умовах, приймати відповідальні рішення (від яких залежить подальший результат змагань) [2; 10].

При напруженій розумовій праці необхідне оперативне мислення, нервово-емоційна стійкість, самовладання. Діяльність сучасного фахівця висуває жорсткі вимоги, в тому числі як до фізичних так і психічних якостей та здібностей. У процесі занять аеробікою можна сформувавши такий рівень фізичної та психофізичної підготовленості, який би забезпечував високовиробничу професійну діяльність.

На підставі цього очевидним стає необхідність застосування аеробіки та танцювальних вправ, елементів і комбінацій для формування психофізіологічних якостей майбутніх інженерів управління на залізничному транспорті, зокрема мислення у процесі фізичного виховання.

Розвиток мислення включає в себе формування здібності до здійснення дій мислення: аналіз, синтез, порівняння, конкретизація, планування попередньої діяльності [9, с. 16].

Мислення у процесі занять аеробікою це складна інтелектуальна робота, що інтегрує у собі такі властивості особистості як увага, пам'ять, сприйняття та уява, оптимальний рівень яких дозволяє підвищити ефективність тренувальної та змагальної діяльності. Процес мислення активізується за допомогою зіставлення різноманітних варіантів дій, виконання одного і того ж технічного прийому різними способами, систематизацією підготовчих основних рухових дій та виявлення найбільш ефективних у даній ситуації. Результативність процесу мислення обумовлена рівнем розвитку аналітичних здібностей. У процесі занять аеробікою можна набути навичок зіставлення власних можливостей реалізації цілей з ресурсами, які маютьсся [3; 6].

Спортсмени з високим рівнем мислення більше підготовлені до творчої взаємодії із тренером, вони здібні обговорювати та знаходити більш ефективні варіанти рухових дій у відповідності від ситуації, яка склалася на змаганнях. Це робить навчально-тренувальний процес усвідомленим, цілеспрямованим на основі постійного аналізу умов використання засобів та методів тренування в умовах понад резервних можливостей організму [2; 10].

Мислення під час занять аеробікою можна розвивати у студентів на основі формування у них уявлення напрямку та змісту тренувального процесу, виявлення та використання закономірностей засвоєння техніки змагальної композиції, умов, які підвищують ефективність результатів, забезпечують навички виявлення помилок, пошук їх виправлення. Наприклад: під час складання змагальної композиції, що дозволяє вирішувати широкий

спектр задач: виконання обов'язкових елементів, перешикувань (постійна зміна розміщення на змагальному майданчику); зміна напрямку (вперед, в сторону, по діагоналі; спиною, обличчям, боком); відповідність вигаданого образу із музичним супроводом, використання елементів, які прикрашають композицію, роблячи її видовищною; обов'язково враховується відповідність між окремими частинами композиції: танцювальними, акробатичними, обертальними, стрибковими динамічними елементами; особливим критерієм є відповідність вимог композиції із темпераментом спортсменів, рівнем їх фізичної та технічної підготовки [3; 6].

На нашу думку, у процесі занять аеробікою можна цілеспрямовано розвивати такі види мислення як творче, оперативне та тактичне [1].

Так, розвиток творчого мислення засобами аеробіки можна здійснювати шляхом створення рухового та музичного образу, виявлення оригінальних способів виконання хореографічних, акробатичних, танцювальних елементів, контакт із партнерами по команді, суддями, глядачами.

Розвитку оперативного мислення сприятиме формування вміння оцінювати умови зовнішніх подразників під час старту (виходу на спортивний майданчик), вміння корегувати на місці програму композиції, своєчасно змінювати ризиковані, складні під час непередбаченої ситуації елементи, змінювати зміст композиції, впроваджувати креативні елементи.

На розвиток тактичного мислення студентів можна впливати шляхом постановки певних змагальних завдань, вирішення б яких вимагало від них реалізації аналітичних здібностей, осмислення та прогнозування наступних дій, прийняття правильного рішення. Наприклад, завдання полягає в тому, що кожній команді під час підготовки та участі у змаганнях пропонується оцінити свої можливості (шанси на успіх) залежно від якісного складу команди (рівень спортивно-технічної майстерності, фізичний, психічний, моральний та функціональний стан учасників), місця, часу та умов проведення змагань (тривалість переїзду, санітарно-гігієнічні умови, час доби проведення змагань, час та місце очікування виступу тощо), результатів жеребкування (черговість виступу сильних та слабих команд); на основі цього розробити певні тактичні дії; спрогнозувати декілька варіантів розвитку подій та здійснити під час виступу вибір вірного тактичного ходу, застосування якого забезпечить успіх.

У перед змагальний та змагальний періоди можна розвивати мислення шляхом моделювання можливих виробничих ситуацій у колективі при виконанні професійних видів робіт.

Включення курсу аеробіки у навчальний процес фізичного виховання майбутніх інженерів управління перевезеннями на залізничному транспорті є цілком виправданим та доцільним, оскільки вирішує питання з розвитку життєво важливих систем організму та необхідних психічних функцій, що дозволяє цей вид рухової активності впроваджувати як елемент професійно прикладної фізичної підготовки фахівців залізничного транспорту.

Висновки та перспективи подальших досліджень

1. Аналіз спеціальної наукової літератури показав, що найбільш важливими психофізіологічними якостями інженерів управління процесами перевезень на залізничному транспорті науковці визначають здібність до сприйняття великих інформаційних навантажень (об'єм оперативної пам'яті); високий рівень об'єму уваги, його розподілу, переключення та стійкості; оперативне мислення; готовність к екстреним діям, емоційна стійкість. Вищим рівнем розвитку психофізіологічних процесів є стан мислення. Мислення інтегрує у собі такі властивості особистості майбутнього інженера як увага, пам'ять, сприйняття та уява.

2. Серед сучасних видів рухової активності, популярних у студентському середовищі, одним з засобів фізичного виховання, що сприятиме розвитку мислення майбутніх інженерів управління процесами перевезень на залізничному транспорті є аеробіка, цілеспрямоване застосування якої у процесі фізичного виховання забезпечить формування фізичної та психічної готовності інженерів залізничного транспорту до високопродуктивної професійної діяльності.

Перспектива подальших досліджень полягає у визначенні ефективності впливу відповідних засобів фізичного виховання на розвиток мислення фахівців даного профілю у процесі занять аеробікою.

Список використаної літератури

1. Анісімова Є. А. Формування мислення засобами спортивної підготовки / Є. А. Анісімова // Журнал вчених записів університету ім. П. Ф. Лесгафта, 2010. - Вип. 8/66. – С. 3–7.
2. Безсмертна Є. А. Аеробіка як елемент ППФП підготовки фахівців управління / Є. А. Безсмертна // Проблеми фізичної культури населення, що проживають в умовах несприятливих факторів навколишнього середовища: Матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., 6–7 жовтня 2005 р. – 2005. – С. 63–65.
3. Головченко Т. Г. Формування особистості спеціаліста засобами фізичного виховання [Текст] / Т. Г. Головченко, Т. В. Бондаренко. - Х. : ІВМО «ХК», 2001. - 156 с.
4. Коробейніков Г. В. Дослідження психофізіологічних станів спортсменів високої кваліфікації / Г. В. Коробейніков, Л. Д. Коняєва, Г. В. Россоха йін. // Актуальні проблеми фізичної культури та спорту, 2005. – № 6–7. – С. 71–74.
5. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання [Текст] : підруч. Т. 2. : Методика фізичного виховання різних груп населення / за ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Видав. НУФВСУ «Олімпійська література», 2008. – 367 с.
6. Леонова В. И. Подготовка студентов педагогических университетов к спортивно-массовой работе по аэробике в школе / В. И. Леонова, О. М. Куц, О. М. Щвец // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному сус-

пільстві : збірник наук. праць. – Чернігівський націон. Університеи ім. Ю. Федьковича (04 квітня 2012 р.) – Чернівці, 2012. – С. 75 – 79.

7.Мусіна А. А. Професійно значущі психологічні якості диспетчерської служби залізничного транспорту / А. А. Мусіна // Психологія та соціологія. Психологія праці, 2009.

8.Садовський В. А. Формування рухової готовності спеціалістів залізничного транспорту в умовах професійно орієнтованої системи фізичного виховання: автореф. дис. д-ра пед. наук. : спец. 13.00.04 / В. А. Садовський. - Улан-Уде, 2012. - 40 с.

9.Тропіна Л. К. Професійно-прикладна спрямованість фізичного виховання студентів транспортного вузу: консп. лекц. / Л. К. Тропіна. - УрГУПС, 2011. - 20 с.

10.Шепеленко Т. В. Загальна фізична підготовка спортсменів, які займаються в групах спортивного удосконалення зі спортивної аеробіки та черліденгу в УкрДАЗТ та ХНУБА / Т. В. Шепеленко, О. Р. Лучко, О. М. Мащенко // Здоров'я нації та удосконалення фізкультур III Всеукр. наук.-практ. конф., 2 квіт. 2014 р. - Харків., 2014. - С. 186 - 198.

В. П. Родигіна

УДК 378.14:37.037:54

ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНЖЕНЕРІВ-ХІМІКІВ НА ВІДНОШЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я

Анотація. У статті розглянута проблема відношення до здоров'я інженерних працівників хімічного виробництва; визначені чинники, що роблять вплив на відношення до здоров'я в процесі їх професійної діяльності.

Ключові слова: інженери хімічного виробництва, відношення до здоров'я, професійна діяльність.

Annotation. V. P. Rodygina. THE INFLUENCE OF PROFESSIONAL ACTIVITY OF CHEMICAL ENGINEERS IN RELATION TO HEALTH. The problem of attitude toward the health of engineering's workers of chemical production is considered in the article; factors, having influence on attitude toward a health in the process of their professional activity, are certain.